

۱۰ فرهنگ ادبیات وهنر

ضمایر [اوا]

نامه يك آهنگساز به مدیرکل موسیقی

چیزی جز رکود و انفعال در سازمان تان نمی بینیم

حدود ۹ ماه است که تمام کنسرت‌های موسیقی تعطیل شده و شیوع ویروس کرونا در این مدت، بیشترین لطمه‌ها را به موسیقی ایران زده است. پیش از شیوع ویروس کرونا، اوضاع اهالی موسیقی چندان خوب نبود، اکنون و با شیوع کرونا اوضاع نزدیک به فاجعه است. در این میان اما مسؤولان دولتی تقریباً هیچ برنامه‌ای برای حمایت از اهالی موسیقی در دست‌وکار ندارند.

میدیا فرچ‌نژاد، آهنگساز و نوازنده موسیقی ایرانی در اعتراض به بی‌برنامه بودن نهادهای فرهنگی و هنری به خصوص دفتر موسیقی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، یادداشتی تند و اعتراضی نوشته که به تازگی منتشر شده است. در ادامه بخش‌هایی از این یادداشت را می‌خوانیم. این روزها حال موسیقی در کشور ما مثل بسیاری از هنرهای دیگر بد است و هیچ فریادرسی هم برای هر هنری باشد برای موسیقی نیست. در حقیقت در کشتی هنر که اقتصادش نیز مثل محتوای آن در حال غرق‌شدن است، آخرین مسافری که در لیست نجات نامش دیده می‌شود بی‌تردید موسیقی است. هنری که هیچ زمانی روی دوش دولت‌ها سوار نبود و هیچ زمانی از بیت‌المال بودجه آنچنانی دریافت نکرد و هیچ‌گاه به چشم [هنری قابل تقدیر از آن یاد نشد؛ مگر از شکل مناسبتی و صداسیمایی آن. البته روشن است هنر مناسبتی هم چه کارکردی داشته و دارد.

او در بخشی از یادداشت خطاب به مدیرکل دفتر موسیقی وزارت ارشاد می‌گوید:

«به ارتزاق همان هنرمندانی که نزدیک به یک سال است هیچ منبع درآمدی ندارند، به سفره‌های مدرسان موسیقی که این روزها برای تهیه اندک محتاج خانواده‌هایشان هم دچار مشکل هستند. به آن هنرمندانی که سال‌هاست در موسیقی نواحی بدون داشتن پول درمان در بستر بیماری مانده‌اند و نگرانند در صورت درگذشت‌شان امکان تسویه حساب با بیمارستان را دارند یا نه. به آن فعالان موسیقی که برای این‌که نان سر سفره‌شان باشد مجبور به فروش سازهایشان شدند. به آن ناشران شریفی که بی‌توجه به جریان تجاری موسیقی (که ناشران آثار تجاری اتفاقاً بسیار هم رابطه خوبی با اتاقی که امروز جنابعالی در آن هستید داشته‌اند) تلاش می‌کنند با هر بدبختی که شده راه‌شان را ادامه دهند و چراغ‌شان در حال خاموش شدن است.

توجه شما را جلب می‌کنم به این‌که سال‌هاست حقوق مادی و معنوی مان رعایت نمی‌شود و هم‌مسندن شما هیچ یک کاری از پیش نبردند و نتوانستند قدمی در این باره بردارند.»

کتاب شعر «ابر قِلَقِلْکی» در فروشگاه‌های کانون

«ابر قِلَقِلْکی» که با تصویرگری عاطفه فتوحی همراه شده، برای کودکان بالاتر از چهار سال (نوباوه) سروده و در کتابفروشی‌های شهری و مجازی کانون عرضه شده است. این کتاب دربردارنده ۱۰ قطعه شعر با عنوان‌های «ابر قِلَقِلْکی»، «جیب عجیب»، «خواب»، «خانه کوچک»، «تمرین املا»، «شرشره بازی»، «سفر»، «خنده»، «کجایی؟» و «گل بکش و دونه ببر» است. / فارس

راه‌اندازی «نمایشگاه مجازی کتاب» توسط مرکز اسناد

به مناسبت فرارسیدن هفته کتاب و کتابخوانی، «نمایشگاه مجازی کتاب» به همت مرکز اسناد انقلاب اسلامی راه‌اندازی شد. علاقه‌مندان می‌توانند از ۲۴ آبان تا اول آذر با مراجعه به صفحه منشورات پایگاه مرکز اسناد انقلاب اسلامی، کتاب‌های مورد نظر خود را با ۲۰ درصد تخفیف و ارسال رایگان تهیه کنند. فهرست کتاب‌های موجود در «نمایشگاه مجازی کتاب» که به مناسبت هفته کتاب راه‌اندازی شده، در سایت این مرکز موجود است. / فارس

پشت پرده آمریکا، روی پرده

همزمان با تحولات سیاسی– انتخاباتی آمریکا، اکران فیلم «دادگاه شیکاگو ۷» که واقعیت‌هایی از دستگاه حاکمه این کشور را نشان می‌دهد با استقبال مواجه شده است

۲۰ در این چند وقت اخیر چشم همه جهان به آمریکا و انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۰ این کشور بود که هر دو نامزد ریاست جمهوری تلاش دارند تا با توسل به هر ابزاری خود را رئیس جمهور بنامند. از سخنرانی و اعلام زود هنگام نتایج تا اعتراض و فریاد و متهم کردن یکدیگر به تقلب و بی‌اخلاقی و ... حالا اما با وجود برتری آرای الکترال جو بایدن، نامزد حزب دموکرات این انتخابات هنوز تمام نشده است. ترامپ همچنان با وجود چاماندن از بایدن و باخت اعلام شده او از سوی رسانه‌ها، نه تنها حاضر به پذیرش شکست نیست که حتی علاقه‌مندانش را مستقیم و غیرمستقیم به اعتراض و تجمع ترغیب می‌کند. اتفاقی که حالا با اکران فیلم‌هایی مثل شیکاگو ۷ به نظر می‌رسد هالیوود هم یک طرف این بازی بوده و تلاش می‌کند ترامپ بازنده این میدان نباشد. سیاست‌گذاران هالیوود گویا تلاش داشته‌اند فضایی ایجاد کنند که اگر ترامپ بازنده میدان انتخابات بود، به اعتراض و طغیان ترغیب‌شان کنند؛ اتفاقی که رسانه‌هایی مثل «سپینه‌وو» هم تا حدودی آن را پیش‌بینی کرده بودند.

البته هیاهو و التهابی که در این چند وقت جامعه آمریکا با آن روبه‌رو بوده، چیز تازه و نو ظهوری نیست و پیشینه‌ای دیرینه دارد و آمریکا بارها شاهد شور و هیجان و التهاباتی این چنینی بوده که بعضاً به جای چالشی مسالمت آمیز و مدنی و مبتنی بر گفتمان، به درگیری و بحرانی بزرگ تبدیل شد. در چنین معرکه‌های تجربه‌شده‌ای، آن فاز و ادعای آزادی بیان و گفتار و رفتار مدنی رنگ می‌بازد و به ویتربینی گول‌زننده و فریبنده تبدیل می‌شود. اگر می‌گویید نه یا باور دارید که دموکرات‌ها، آدم‌های متمدن‌تری هستند و نسبت به جمهور یخواهان، خواستار جهان بهتری هستند، تماشا ی فیلم سینمایی «دادگاه شیکاگو ۷» که تقلبیکس آن را در حوالی روزهای انتخابات عرضه کرد، به خوبی راهگشا خواهد بود و آن چهره زیبا را کنار می‌زند و حقایقِ از سیاست آمریکایی را بر ملا می‌کند.

علی رستگار

سینما

زمان بندی دقیق هالیوود

فیلم «دادگاه شیکاگو ۷» به کارگردانی آرون سورکین درست در مقطعی به نمایش عمومی درآمد که آمریکا روزهای ملتهمی را سپری می‌کرد که همچنان التهاب، هیجان و تنش آن فروکش نکرده است.

یکی از مصداق‌های جالب فیلم در همزمانی نمایش آن با انتخابات آمریکا، آن صحنه‌ای است که ابی هافمن (یکی از متهمان) در پاسخ به این سوال که چطور می‌توان به شکل مسالمت‌آمیزی دولت (نامطبوع و ناکارآمد) را سرنگون کرد و تغییر داد، جواب می‌دهد: «در کشور ما هر چهار سال یکبار این کار را انجام می‌دهیم.» (اشاره به انتخابات ریاست جمهوری آمریکا) روایت سینمایی ماجرای واقعی دستگیری و محاکمه معترضان به جنگ ویتنام در سال ۱۹۶۸، چنان چهره‌ای حقیقی از آمریکا را به تصویر می‌کشد که در تعارض با ویتترین جذاب و خوش بر و روی سیاست آمریکایی قرار می‌گیرد. «دادگاه شیکاگو ۷» طوری پرده را کنار می‌زند و نقاب از حکومت آمریکا برمی‌دارد که دیگر مجالی برای دروغ پراکنی و کتمان حقیقت و وارونه نمایی و واقعیت وجود ندارد.

این‌که دموکرات و جمهور یخواه در آمریکا، در نهایت سر و ته یک کرباس هستند و آزادی بیان و دموکراسی و مردم سالاری، تنها شعارهای زیبای آمریکایی است و در بزنگاه‌ها و موقعیت‌هایی که باید، در عمل کارایی ندارد و مردم نصیبی از آن نمی‌برند.

افکار عمومی و آن دسته از مردم آمریکا و دیگر نقاط جهان، با تماشا ی «دادگاه شیکاگو ۷» و هشدارهایی از این دست و مطالعه تاریخ و تجربه‌های قبلی، به یک آگاهی می‌رسند و فریب شعارها و بازی‌های سیاسی را نخواهند خورد.

«دادگاه شیکاگو ۷» در آغاز و به صراحت و با تصاویر مستند به ما و تماشاگر آمریکایی نشان می‌دهد که این رئیس جمهور دموکرات آمریکا لیپندون جانسون بود که دستور اعزام نیرو به ویتنام را صادر و آتش جنگ را در آنجا شعله‌ورتر کرد.

اگر کمی این هیاهو و هیجان فعلی و ذوق‌زدگی نسبت به پیروزی بایدن با آن چهره همیشه خندان را کنار بگذاریم و کمی به عقب برگردیم، نقش او به عنوان سناتور در اعزام نیروی نظامی به عراق و کشتار مردم و تلفاتی که خود نیروهای نظامی آمریکا دادند، تداعی‌کننده تصمیم یک دموکرات دیگر در سال‌های دور است. «دادگاه شیکاگو ۷» حتی فراتر از دموکرات و جمهور یخواه، سیاست و دست‌های پشت پرده حکومت آمریکا و بی‌عدالتی و سرکوب صدای آزادیخواهی را هدف قرار می‌دهد.

هالیوود امروز دیگر کمتر نشانی از آن هالیوود پراز رویا و تخیل گذشته و سال‌های دور دهه‌های ۳۰ تا ۵۰ و ۶۰ میلادی دارد و فیلم‌هایی با قصه‌های جن و پریانی و باشکوه و افسانه‌ای، تا حد زیادی جای خود را به «براساس یک داستان واقعی» داده‌اند. لوکیشن‌ها از دکورهای نظام استودیویی و کمپانی‌های مختلف به دل مکان‌های واقعی منتقل شده اند و قصه‌ها از واقعیت تغذیه می‌کنند. انگار مخاطبان هم تغییر سلیقه و ذائقه داده‌اند و فیلم‌هایی با عقبه واقعی را بیشتر می‌پسندند. هوشمندی هالیوود و بهره‌مندی از امکانات و تجهیزات مختلف و پیشرفت خیره‌کننده صنعت سینما، دست آنها را برای خلق بهترین و جذابترین آثار باز می‌گذارد و فیلمسازان آنجا هم نهایت استفاده را از این امتیازات می‌برند.

یکی از مصداق‌های جلب تماشاگر و تاثیرگذاری بر او، ساخت فیلم‌هایی متأثر از زمانه است یا آثاری که به خوبی جامعه را بازنمایی می‌کنند یا با علم به تکرار تاریخ در مقاطع مختلف، فیلم‌هایی می‌سازند که موجب تداعی و همذات‌پنداری مخاطبان می‌شوند. همین فیلم «جوکر» اخیر به کارگردانی تاد فیلپیس و بازی یواکین فونیکس را به یاد بیاورید که در چه زمانی در آمریکا به نمایش عمومی درآمد و چگونه یک تریلر روانشناختی در آمریکای ترامپ، به یک اثر جامعه‌شناختی تبدیل شد و نماه‌های مختلف اعتراض‌آمیز مردم گاتهام سیتی در فیلم به صحنه‌های اعتراضی و شورش‌های واقعی مردم نسبت به تبعیض نژادی در آمریکا و کشتار سیاهپوستان به دست پلیس ایالات متحده پیوند خورد. این‌که یک فیلم، فراتر از سرگرمی صرف، تبدیل به آینه تمام‌نمای جامعه می‌شود و با یک زمان‌سنجی درست و در یک بزنگاه مهم تاریخی اکران می‌شود هم از هوشمندی‌هایی است که هالیوود این سال‌ها در آن به خبرگی رسیده است.

دیدنی

حضور «سس اضافه» در جشنواره آلمانی

فیلم کوتاه «سس اضافه» به کارگردانی علیرضا قاسمی و محصول کشورهای آلمان و ایران در بخش مسابقه نوزدهمین دوره جشنواره فیلم ماینس آلمان به رقابت خواهد پرداخت. جشنواره ماینس هر ساله در ماه نوامبر (آبان) در شهر ماینس برگزار می‌شود و یکی از معتبرترین جشنواره‌های کشور آلمان و قدیمی‌ترین جشنواره ایالت راینلاند- فالتس به حساب می‌آید. این جشنواره امسال به دلیل شرایط کرونا به شیوه آنلاین برگزار می‌شود و فیلم «سس اضافه» در بخش کوتاه (فیلم‌های متفاوت) با هفت فیلم دیگر به رقابت خواهد پرداخت.

کتاب [عطف]

سفر «ماهی در باد» به تاریخ

حسین آتش پرور، نویسنده مجموعه داستان «ماهی در باد» ضمن توضیحی درباره پژوهش‌های انجام‌شده درخصوص این کتاب، از این‌که ماهی در باد، سفری است به تاریخ در جست‌وجوی آب می‌گوید. این نویسنده و منتقد ادبی با اعلام این‌که مجموعه داستان‌های در باد به چاپ سوم رسیده است گفت: این کتاب قبلاً یک بار مجوز گرفته بود، اما چون ناشر در چاپ آن تبلی کرد، مجوز باطل و بعد هم اصلاً آن نشر تعطیل شد. اما بار دیگر این مجموعه داستان توسط نشر جغد مجوز گرفت. او افزود: چاپ اول این کتاب سال ۸۹ و چاپ دوم آن سال ۹۰ منتشر شده است. آتش‌پرور همچنین با اشاره به پژوهش‌هایی که درباره کتاب ماهی در باد انجام شده بیان کرد: خانم وحیده ملاکی در پایان‌نامه خود در دانشگاه سیستان و بلوچستان به پژوهشی درخصوص شش داستان از این مجموعه پرداخته است. البته مطالب مختلف دیگری نیز بر روی ماهی در باد نوشته شده و حتی از آن فیلم تهیه شده است. پژوهشی درخصوص خود داستان ماهی در باد در همایش ملی و میان‌رشته‌ای «آب و ارزش‌های فرهنگی آن» که در آبان ۸۸ در دانشگاه فردوسی مشهد برگزار شد، توسط جواد اسحاقیان با عنوان «خوانش اسطوره‌ای» به صورت مقاله ارائه شد.

عدد دوم

۱۲۷ تک‌آهنگ و ۳ آلبوم مجوز گرفتند

۳

دفتر موسیقی معاونت هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در هفته گذشته مجوز ۱۳۰ آلبوم و تک‌آهنگ را صادر کرده است. به نقل از روابط عمومی دفتر موسیقی، این آثار شامل سه آلبوم موسیقی در سبک‌های پاپ (۲ آلبوم) و تلفیقی (یک آلبوم) و ۱۲۷ تک‌آهنگ در سبک‌های سنتی (۳ قطعه)، پاپ (۱۰۵ قطعه)، کلاسیک (۲ قطعه)، نواحی (۵ قطعه) و تلفیقی (۱۴ قطعه) بوده است.

۸

عزیز بساق، هنرمند پیشکسوت موسیقی نواحی لرستان و از نسل قدیم نَشمال‌های این منطقه، در سن ۸۸ سالگی بر اثر بیماری قلبی درگذشت. علی مغازه‌ای، پژوهشگر موسیقی، با تأیید خبر درگذشت عزیز بساق، در این زمینه گفت: شناسنامه این هنرمند به سال ۱۳۱۱ برمی‌گشت ولی خودش معتقد بود که ۱۰ سال بزرگ‌تر است. ایشان ساکن الیگودرز بود و در بیشتر عروسی‌ها و مراسم آن منطقه به همراه پسرش که دهل می‌نواخت، ساز می‌زدند. در دوره سوم جشنواره آینه‌دار از ایشان دعوت و تقدیر شد.

راش [سینمای جهان]

بازگشت دوباره «شاه عقرب»

راك نسخه تازه را بازی و تهیه می‌کند

کیکاووس زبیری

سینمای جهان

دواین جانسون با حضور در نقش شاه عقرب در مجموعه اکشن و فانتزی «مومیایی» معروف شد و این نقش را در فیلمی به نام «شاه عقرب» تکرار کرد. حالا خبر می‌رسد که این قهرمان دنیای کشتی و بدنسازی به دنیال احیای داستان شاه عقرب خود است. بازیگر ۴۸ ساله که لقب قهرمان اکشن دهه اخیر سینما را گرفته و با نام

مستعار راك هم شناخته می‌شود، در کنار بازی در نقش اصلی فیلم یکی از تهیه‌کنندگان آن هم هست، شرکت یونیورسال با خبر تأیید نسخه احیا شده شاه عقرب، اعلام کرده آن را با هزینه ۸۰ میلیون دلاری تولید خواهد کرد.

این روزها جاناتان چمپتون مشغول نوشتن فیلمنامه این نسخه است و کسی اطلاعی از داستان و چند و چون آن ندارد. البته کاملاً مشخص است که این داستان حول محور ماجراجویی‌های

شخصیت ماتاپوس (دواین جانسون) سلحشور صحرای‌ها خشك است که همیشه در حال نبرد و مبارزه با نیروهای اهریمنی و شیطنانی می‌باشد، اما باید دید این بار این نیروهای اهریمنی چه کسانی هستند و قصد انجام چه کارهای خطرناکی دارند. از داخل یونیورسال شنیده می‌شود که با وجود کهن بودن شخصیت اصلی ماجرا، داستان فیلمنامه حال و هوایی معاصر خواهد داشت.

با توجه به جدول کاری پر و فشرده راك، برخی منابع اعلام کردند او ایفای نقش اصلی شاه عقرب جدید را به بازیگری جوان‌تر خواهد سپرد و فقط در امر تولید آن مشارکت خواهد داشت. اما نزدیکان بازیگر این خبرها را تکذیب کرده و گفتند او به‌شدت مشتاق آن است که دوباره جلوی دوربین